

متن پرسش

سلام علیکم: وقتی صحبت از انسان کامل می‌شود که مصداق اتم آن پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار هستند آیا کامل بودن آنها از همان ابتدا طفولیت است که بعید است اینگونه باشد آنچه بنظر می‌رسد علی (ع) در سن شصت سالگی نسبت به سن چهار سالگی بسیار کاملتر است. البته منظورم مرتبه نفس آنهاست نه مرتبه عالیه آنها که ظاهراً صادر اول نام دارد ولی در هر صورت اتحاد تام مرتبه نازله آنها یعنی نفس با مرتبه عالیه آنها در بستر زمان و با تعلیم و تربیت و عمل صورت می‌گیرد لذا آن بزرگان معصوم هستند اما معصوم بودن به معنای کامل بودن و مظهریت تمام اسما و صفات الهی نیست با توجه به این مطلب در هر دوره‌های از زندگی که باشند می‌توان آنها را انسان کامل دانست؟ و اگر جواب منفی است در چه دوره‌ای از زندگی خلیفه اتم الهی هستند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: بعضی‌ها را که خداوند برای هدایت بشر انتخاب فرموده، از ابتدا در حفاظت و هدایت موهبی خود قرار می‌دهد و هنر آنها آن است که با عبادات و رعایت دستورات شرع، آن عصمت را حفظ می‌کنند و بعضی را مثل ماها، راه جلوی مان می‌گذارد تا به کمال برسیم. کمال اولیای الهی حفظ عصمت آنها است که بسیار کاری سخت و طاقت‌فرساست. به قول مشهور:

جگر از محنت قریم خون است

هست در قرب همه بیم زوال

محنت قرب ز بُعد افزون است

نیست در بعد جز امید وصال

پس در مقام قرب الهی همواره بیم زوال و جداشدن از آن مرتبه هست و لذا برای دفع هرگونه عامل غفلت به استغفار نیاز است. وقتی انسان هنوز در مقام قرب نیست می‌گوید «إن شاء الله می‌رسم اما وقتی در مقام قرب وارد شد همواره نگرانی زوال آن حالت، او را به تلاش و عبادات بیشتری وارد می‌کند و لذا می‌گوید «جگر از محنت قریم خون است» حالا که حضرت رسول (ص) به قرب و به نبوت رسیدند هر شب نماز شب برایشان واجب است، تمام مستحبات که امامان معصوم (علیهم السلام) مقیدند انجام دهند به جهت حفظ مقام قرب است.

در این مورد خوب است به مقدمه‌ی کتاب «مبانی نظری نبوت و امامت» رجوع فرمایید. موفق باشید